

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง พระอภัยมณี (๑)

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

ศิรัษะ

๒.

ศรีษะ

คำไทยใช้ให้ถูก

ศิโรษะ

[สี-สะ] หมายถึง

(น.) หัว (เป็นคำสุภาพที่ใช้แก่คน)

ทบทวน

ความรู้เดิม

นักเรียนรู้จักบุคคลในภาพหรือไม่

ที่มาภาพ <https://live.phuketindex.com/th/sunthorn-phu-6724.html> สืบค้นวันที่ ๒๕/๐๘/๕๖

ที่มาภาพ <https://th.wikipedia.org/> สืบค้นวันที่ ๒๕/๐๘/๕๖

นักเรียนรู้จักบุคคลในภาพหรือไม่

เป็นกวีสี่แผ่นดินผู้โดดเด่น
ผูกเรื่องราวเล่านิทานอ่านแล้วเพลิน
คือนักกลอน “สุนทรภู์” ครูของฉันทน์
ยี่สิบหกมิถุนามาอีกปี

ทั่วโลกเห็นแซ่ซ้องร้องสรรเสริญ
พาเราเดินท่องไปในวรรณคดี
ประดับชื่อในวงวรรณสมศักดิ์ศรี
เชิญน้องพี่ร่วมรำลึกนึกถึงครู

วรรณคดี คืออะไร

- หนังสือหรือวรรณกรรมที่ได้รับยกย่องว่าแต่งดี
- มีศิลปะในการแต่ง
- มีเนื้อหารูปแบบเหมาะสม
- มีลักษณะเด่นในการใช้ถ้อยคำภาษา
- สามารถยกระดับจิตใจผู้อ่านให้สูงขึ้น
- ให้คุณค่าด้านต่าง ๆ หรือความรู้สึกซาบซึ้งแก่ผู้อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายของคำ สำนวนจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาครได้
๒. อ่านจับใจความเรื่องพระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาครได้
๓. มีมารยาทในการอ่าน

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

ประวัติ “สุนทรภู่”

ผู้ที่เรียบเรียงประวัติของสุนทรภู่เก็บไว้เป็นหลักฐาน
ได้ดีที่สุด คือ **หนังสือประวัติสุนทรภู่** พระนิพนธ์ใน
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
ทรงเรียบเรียงไว้ กล่าวถึงชีวิตในช่วงต้นรัตนโกสินทร์

ประวัติ “สุนทรภู่” โดยสังเขป

- ❖ เด็กชายภู่เกิดและโตอยู่ทางด้านเหนือของวังหลัง (สถานีรถไฟบางกอกน้อยในปัจจุบัน)
- ❖ มารดาเป็นแม่นมของพระองค์เจ้าหญิงจงดล พระธิดาในกรมพระราชวังหลัง ในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑)

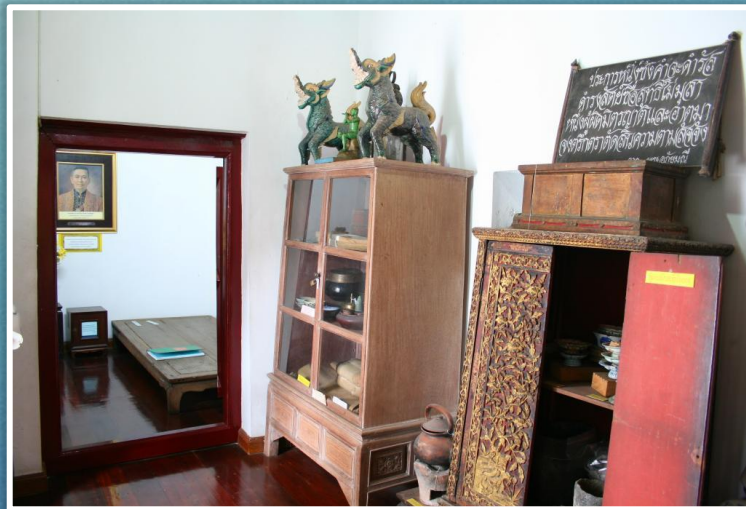

- ❖ เด็กชายภู่เรียนหนังสือกับพระในสำนักชีปะขาว (ปัจจุบันคือวัดศรีสุदारาม)
- ❖ สุนทรภู่รับราชการในรัชกาลที่ ๒ อยู่ ๘ ปี ในกรมพระอาลักษณ์ “ขุนสุนทรโวหาร” ทดลองแต่งกลอนบทละครรามเกียรติ์ต่อจาก พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๒ ทรงพระกรุณาฯ ซึ่งเป็นช่วงที่สุนทรภู่ มีชื่อเสียงและมีชีวิตการทำงานที่รุ่งโรจน์ จากนั้นได้รับเลื่อนเป็น “หลวงสุนทรโวหาร”
- ❖ สุนทรภู่ช่วงที่บวชอยู่ ๑๘ ปี ที่วัดเทพธิดาราม กรุงเทพฯ ภายใต้วัดมีกุฏิสุนทรภู่ ปัจจุบันเปิดเป็นพิพิธภัณฑสถานสุนทรภู่

ภาพกุฏิสุนทรภู่ วัดเทพธิดาราม

ภาพกุฏิสุนทรภู่ วัดเทพธิดาราม

เล่าเรื่อง

“พระอภัยมณี”

อ่านเรื่อง “พระอภัยมณี”

ตอน กำเนิดสุดสาคร

หน้า ๕ - ๑๓

จากหนังสือวรรณคดีลำนํ้า ป.๔

นางเงือกเจ็บท้องคลอดสุดสาคร

จะกล่าวถึงเงือกน้อยกลอยสวาท
ซึ่งรองบาทพระอภัยเมื่อไกลสถาน
อยู่วนวังหลังเกาะแก้วพิสดาร
ประมาณกาลสิบเดือนไม่เคลื่อนคลา
ให้เจ็บครรภ์ปั่นป่วนจะจวนคลอด
ระทวยทอดลงกับแท่นที่แผ่นผา
จะแลเหลียวเปลี่ยวใจนัยนา
ไม่เห็นหน้าผู้ใดที่ไหนเลย

วรรณคดีลำนำ หน้า ๕

ที่มาภาพ <https://ohm-cartoonist.blogspot.com/>

ลักษณะของสุตสาคร

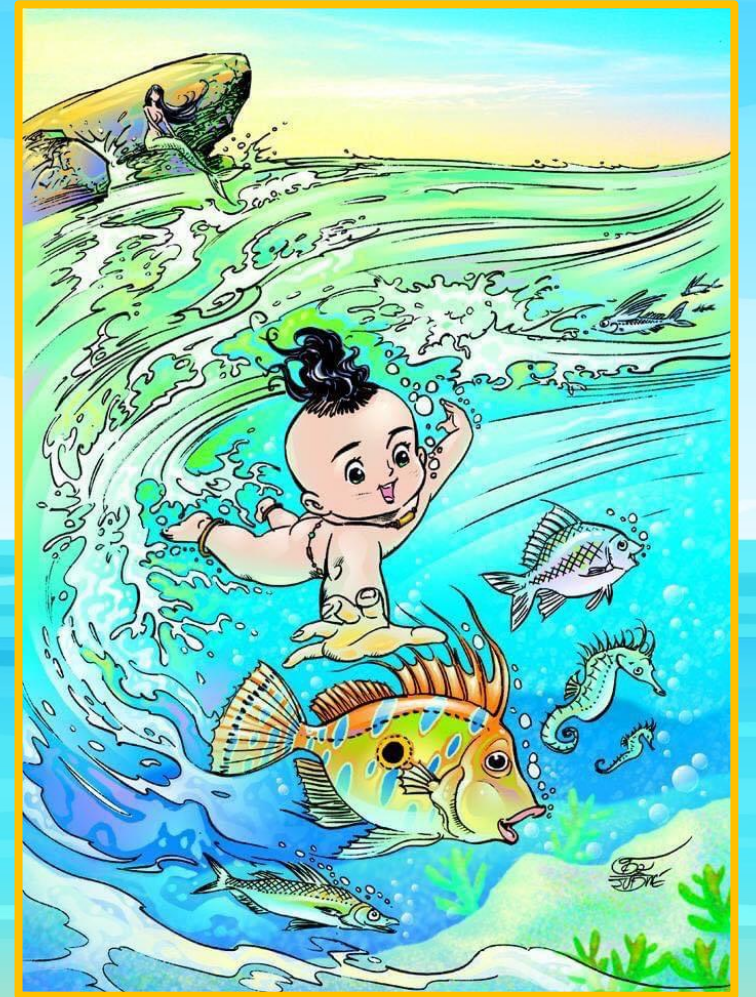
ได้ลืบเดือนเหมือนได้ลืกลีบขวบ
ดูขาวอวบอ้วนท้วนเป็นนวลฉวี
ออกวิ่งเต้นเล่นได้ไกลกฤษฎี
เที่ยวไล่ชี้วควายสบายใจ
แล้วลงน้ำปล้ำปลาโกลาหล
ดาบสบ่นปากเปี้ยกเรียกไม้ไหว
สอนให้หลานอ่านเขียนรำเรียนไป
แล้วก็ให้วิทยาวิชาการ

วรรณคดีลำนำ ป.๔ หน้า ๑๑

สุตสาครแอบหนีพระเจ้าตาไปเล่นน้ำ

อยู่วันหนึ่งถึงเวลาสิทธิธาเฒ่า
ตำรวมเข้านั่งฉนวนกุมารหนี
ลงเล่นน้ำปล้ำปลาในวารี
แล้วขึ้นขี่ขับขวางไปกลางชล

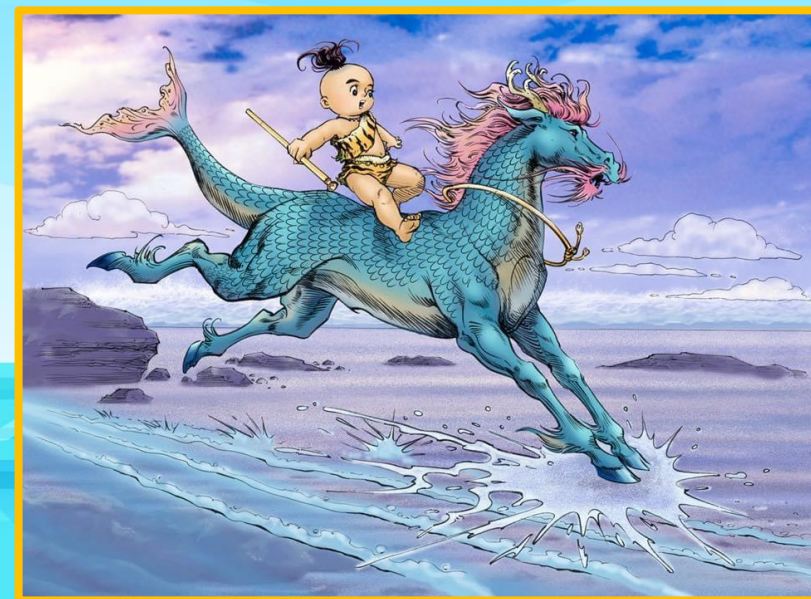
วรรณคดีลำนำ ป.๔ หน้า ๑๑

สุดสาครพบม้านิลมังกร

พอพบม้าหน้าเหมือนมังกรร้าย
แต่ก็บกายนั้นเป็นม้าน่าฉงน
หางเหมือนนอย่างหางนาคปากคำรณ
กายพิกลกำยำดูดำนิล

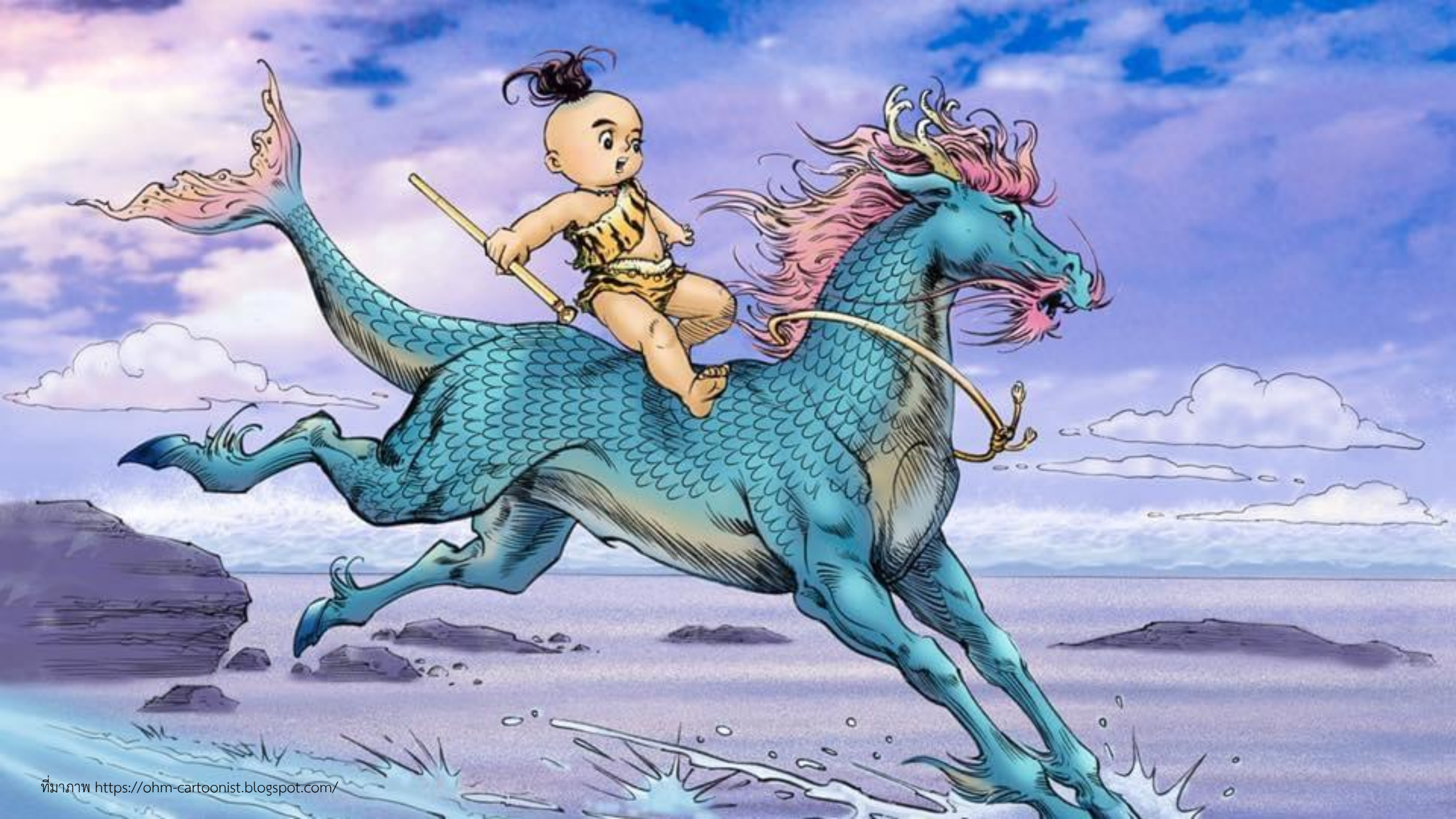
วรรณคดีลำนํ้า ป.๔ หน้า ๑๑

ที่มาภาพ <https://ohm-cartoonist.blogspot.com/>

คาดคะเนเหตุการณ์

- ❖ หลังจากสุดสาครพบม้านิลมังกรก็รีบไปบอกพระเจ้าตา
- ❖ พระเจ้าตาบอกว่าม้านิลมังกรมีฤทธิ์มาก และคิดว่าจะจับให้หลานเอาไว้เป็นพาหนะเพื่อตามหาพระบิดา
- ❖ พระเจ้าตาบอกมนตร์สำหรับจับม้านิลมังกรให้แก่สุดสาคร และสุดสาครก็ร้ายมนตร์ตามพระเจ้าตาจนสำเร็จ

สุตสาครจับม้านิลมังกรได้สำเร็จ

พระนักสิทธิ์พิศดูเป็นครูพัก

เมื่อตัวเดียวเจียวกลายเป็นหลายพันธุ์

กินคนผู้ปูปลาหญ้าใบไม้

เขี้ยวเป็นเพชรเกล็ดเป็นนิลลื่นเป็นปาน

เจ้าได้มาพาหนะตัวนี้ไว้

ให้ชื่อว่าม้านิลมังกร

หัวร่อคักรูปร่างมันช่างชั้น

กำลังมันมากนักเหมือนยักษ์มาร

มันทำได้หลายเล่ห์อ้ายเดรัจฉาน

ถึงเอาขวานฟันฟาดไม่ขาดรอน

จะพันภัยภิญโญสุโมสร

จงถาวรพูนสวัสดิ์แก่นัดดา

วรรณคดีลำนำ ป.๔ หน้า ๑๓

ตอบคำถาม

- ม้านิลมังกรมีลักษณะเด่นอย่างไร
- ม้านิลมังกรกินอะไรเป็นอาหาร
- ม้านิลมังกรมีเพศหรือไม่
- สุนัขจิ้งจอกจับม้านิลมังกรได้อย่างไร

ขอองฝึกจากคุณครู

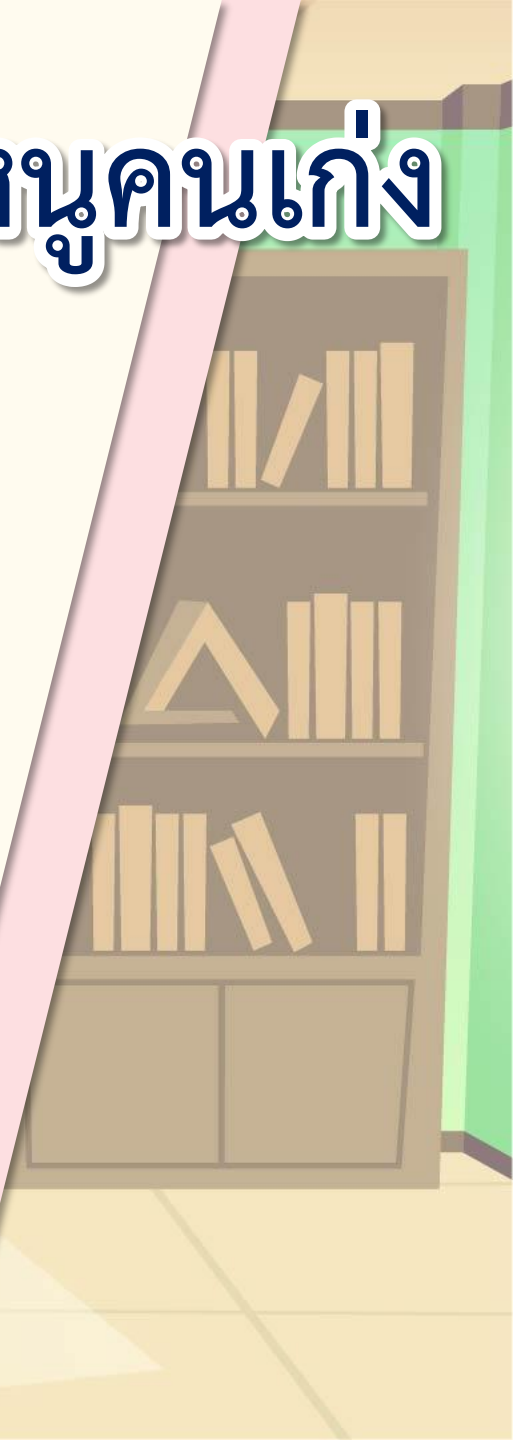
ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนฟังคำสั่งแจ้งการทำใบงานที่ ๔
เรื่อง เพื่อนคู่คิดพิชิตใจความ
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๔
เรื่อง เพื่อนคู่คิดพิชิตใจความ

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง อ่านจับใจความเรื่องพระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร และตอบคำถาม

๑. สุดสาครเป็นลูกของใคร
๒. สุดสาครอยู่ในท้องแม่กี่เดือน
๓. ใครเป็นผู้ทำคลอดให้นางเงือก
๔. พระอภัยมณีมอบสิ่งใดเป็นที่ระลึกแก่นางเงือก
๕. เพราะเหตุใดพระอภัยมณีจึงได้จากนางเงือกไป

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง อ่านจับใจความเรื่องพระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร และตอบคำถาม

๖. พระเจ้าตา มอบสิ่งใดเป็นอาวุธให้แก่สุดสาคร
๗. สุดสาครมีลักษณะนิสัยอย่างไร
๘. ม้านิลมังกรมีลักษณะอย่างไร
๙. เพราะเหตุใดสุดสาครจึงอยากตามหาพระบิดา
๑๐. เหตุการณ์ใดที่ทำให้สุดสาครได้พบกับม้านิลมังกร

สรุป บทเรียน

คำถามสรุปบทเรียน

- นักเรียนอ่านเรื่องพระอภัยมณี ตอน
กำเนิดสุดสาครจบแล้ว รู้สึกอย่างไร
- นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. หนังสือเรียนวรรณคดีลำนำ ป.๔
๒. ใบงานที่ ๕ เรื่อง ชวนอ่าน ชวนคิด

บทเรียนครั้งต่อไป

“พระอภัยมณี (๒)”

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

